

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards – TFRSs) อ้างอิงจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards – IFRSs) โดยใช้กับนิติบุคคลที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 แต่มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะและมีความยุ่งยากซับซ้อนจากการใช้แนวคิดมูลค่ายุติธรรม (Fair Value) เป็นหลักในการจัดทำรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นภาระและก่อให้เกิดต้นทุนในการจัดทำรายงานทางการเงินของกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554ข: ออนไลน์) ความแตกต่างในด้านแหล่งที่มาของเงินทุนและผู้ใช้งบการเงินหลักของกิจการ ตลอดจนต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการทำบัญชีและนำเสนอรายงานทางการเงินสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ เป็นเหตุที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้กิจการขนาดเล็กจัดทำบัญชีโดยใช้ข้อกำหนดที่เหมือนกับกิจการขนาดใหญ่ทุกประการ

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553: ออนไลน์) ตระหนักว่ากิจการในประเทศไทย กวาร์้อยละ 90 เป็นกิจการขนาดเล็กและเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ การกำหนดให้ทุกกิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ที่ทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไปนั้น อาจไม่เหมาะสม เช่นเดียวกับคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Board - IASB) ที่ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวได้เริ่มต้นโครงการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities - IFRS for SMEs) มาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2546 และมีการพัฒนามาโดยตลอดจนกระทั่งมีการเผยแพร่ฉบับที่เป็นทางการเมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 อย่างไรก็ตาม IFRS for SMEs ที่กำหนดออกมานั้นยังคงไม่ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติสำหรับกิจการขนาดเล็กที่มีทรัพยากรจำกัดในการจัดทำ

รายงานทางการเงิน เนื่องจากยังมีการใช้แนวคิดเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมในการจัดทำรายงานทางการเงิน (ศิลปพร ศรีจันเพชร และพจน์ วีรศุทธากร, 2554: 63-64) ดังนั้น สภาวิชาชีพบัญชี โดยความเห็นชอบในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพในการประชุม ครั้งที่ 20 (1/2554) เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2554 จึงได้ออกประกาศ เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เพื่อความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้กับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจสำหรับประเทศไทย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554: ออนไลน์) และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 พิเศษ 53 ง ฅ วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว กำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 8 ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 ข้อกำหนดดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกิจการส่วนใหญ่ในประเทศที่เป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ซึ่งจะต้องจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินให้ถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว

จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือรองจากกรุงเทพมหานคร โดยมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือและภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มีโครงสร้างพื้นฐานดีที่สุดในแห่งหนึ่งรองจากกรุงเทพมหานคร (คมชัดลึก, 2554: ออนไลน์) เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และการลงทุน จนทำให้นักลงทุนทั้งไทยและต่างชาติสนใจมาลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก โดยสัดส่วนนิติบุคคลในจังหวัดเชียงใหม่ประจำเดือนตุลาคม 2556 มีจำนวนมากที่สุดในเขตภาคเหนือ คือ 13,404 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.56 ของจำนวนนิติบุคคลในภาคเหนือทั้งสิ้นจำนวน 38,784 ราย อีกทั้งสถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ในช่วงระหว่างปี 2556 ทั้งหมดจดทะเบียนในรูปแบบบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัด (สำนักพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556: ออนไลน์) ซึ่งถือเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ดังนั้น นิติบุคคลในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่จึงสามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน โดยผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานโดยตรงคือผู้ทำบัญชีของกิจการเหล่านั้น ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อได้ข้อมูล

เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1.3.1 ทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่
- 1.3.2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการจำและเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้สะสมไว้จนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความ และขยายความได้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Thai Financial Reporting Standards for Non-Publicly Accountable Entities -TFRSs for NPAEs) หมายถึง มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 พิเศษ 53 ง ณ วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 แล้ว โดยมาตรฐานดังกล่าวมีผลให้บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด นิติบุคคลต่างประเทศ กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานฉบับนี้ และการจัดทำงบการเงินให้เริ่มแต่รอบปีบัญชีในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป

กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Non-Publicly Accountable Entities) (สภาวิชาชีพ
บัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554) หมายถึง กิจการที่ไม่ใช่กิจการดังต่อไปนี้

1. กิจการที่มีตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการ ซึ่งมีการซื้อขายต่อประชาชน ไม่ว่าจะ
เป็นตลาดหลักทรัพย์ในประเทศหรือต่างประเทศ หรือการซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ (Over the
Counter) รวมทั้งตลาดในท้องถิ่นและในภูมิภาค หรือกิจการที่นำส่งหรืออยู่ในกระบวนการของการ
นำส่งงบการเงินของกิจการให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการออกขายหลักทรัพย์ใดๆ ต่อประชาชน

2. กิจการที่ดำเนินธุรกิจหลักในการดูแลสินทรัพย์ของกลุ่มบุคคลภายนอกในวงกว้าง เช่น
สถาบันการเงิน บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม ตลาด
สินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นต้น

3. บริษัทมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน

4. กิจการอื่นที่จะกำหนดเพิ่มเติม (ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2557 ไม่มีประกาศกำหนด
เพิ่มเติม)

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะเป็น
พนักงานของกิจการ ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ หรือผู้ปฏิบัติงานกับสำนักงานให้บริการทำบัญชี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved